

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 7C/267/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3815213594
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danko Lauková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2018:3815213594.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom JUDr. Dankou Laukovou v právnej veci strán sporu: žalobkyňa V. M., nar. X.XX.XXXX, bytom T. Y. č. XXXX/XX, Z., zast. JUDr. Imrichom Hrebíčkom, advokátom, ul. Vajanského č. 7, Trnava, žalovaný C. U., nar. XX.X.XXXX, bytom P. č. XXX, O. E., zast. JUDr. Jaroslavom Hujíkom, advokátom, ul. Hviezdoslavova č. 3, Prievidza, o zaplatenie 2.000,- eur, takto

rozhodol:

Žalobu **z a m i e t a**.

Žalovanému **p r i z n á v a** proti žalobkyni právo na náhradu trov konania, v rozsahu 100%.

Štátu **p r i z n á v a** právo na náhradu trov proti žalobkyni, v rozsahu 100%.

Svedkyni U. X., nar. XX.X.XXXX, bytom ul. O. č. XX, K. **p r i z n á v a** právo na náhradu svedočného proti žalobkyni, v rozsahu 100%.

Svedkovi U. Y., nar. XX.X.XXXX, bytom ul. V. č. 9, Z. **p r i z n á v a** právo na náhradu svedočného proti žalobkyni, v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa žalobou zo dňa 7.8.2015, podanou prostredníctvom právneho zástupcu domáhala sa proti žalovanému zaplatenia 2.000,- eur s tým, že ich prijal bezhotovostným prevodom z jej účtu, vedenom v Tatra banke, a.s., pobočka Trnava dňa 4.9.2012, titulom zálohy kúpnej ceny za spoluvlastnícky podiel na byte, nachádzajúcom sa v k. ú. Trnava.

2. Žalobu odôvodnila tým, že v čase poskytnutia plnenia vo výške 2.000,- eur žalovanému, bola spoluvlastníčkou podielu na byte č. XX, nachádzajúcom sa na 1. poschodí bytového domu ul. T. Y. č. XX až XX, súpisné č. XXXX, vchod č. XX, v k. ú. Z., zapísanom na LV č. XXXX, v podiele 1/3 vo vzťahu k celku. Žalovaný bol v čase prevzatia uvedeného plnenia poručníkom nepľnoletého Y. U., nar. X.X.XXXX, bytom P. č. XXX, O. E.. Z titulu poručníctva spravoval jeho majetok, vrátane toho, ktorý nadobudol na základe osvedčenia o dedičstve č. k. 14D 202/2008, vydaného notárkou JUDr. Ľubicou Rexovou. V uvedenom konaní, titulom dedenia nadobudol i podiel 1/3 vo vzťahu k celku na byte č. XX, nachádzajúcom sa na 1. poschodí bytového domu ul. T. Y. č. XX až XX, súpisné č. XXXX, vchod č. XX, v k. ú. Z., zapísanom na LV č. XXXX. So žalovaným, ako poručníkom a správcom majetku nepľnoletého Y. U., sa ako podielová spoluvlastníčka dohodla na kúpe uvedeného spoluvlastníckeho podielu bytu, a za týmto účelom na poskytnutí zálohy 2.000,- eur. Dňa 4.9.2012 previedla zo svojho účtu č. XXXXXXXXXXXX/XXXX, vedeného v Tatra banke, a.s., pobočka Trnava bezhotovostným prevodom na žalovaného sumu 2.000,- eur, ktoré jej na tento účel poskytol priateľ U. Y.. K prevodu spoluvlastníckeho podielu na ňu zo strany žalovaného, ako správcu majetku nepľnoletého Y. U., ale nikdy nedošlo. Ústna dohoda jej

a žalovaného o kúpe spoluvlastníckeho podielu na uvedenom byte nebola naplnená. Žalovaný od nej prevzal zálohu 2.000,- eur na základe dôvodu, ktorý odpadol. Viackrát ho ústnou formou vyzývala na vrátenie plnenia 2.000,- eur, avšak bezvýsledne.

3. Okresný súd Prievidza vo veci rozhodol platobným rozkazom č. k. 7C 267/2015-35 zo dňa 10.9.2015, proti ktorému v zákonom stanovenej lehote podal odpor žalovaný.

4. Žalovaný v odpore popieral, že by sa so žalobkyňou dohodol na kúpe podielu Y. U. na byte č. XX, nachádzajúcom sa na 1. poschodí bytového domu ul. T. Y. č. XX až XX, súpisné číslo XXXX, vchod č. XX, v k. ú. Z., zapísanom na LV č. XXXX, a že by v uvedenej súvislosti mu poskytla sumu 2.000,- eur. Žalobkyňa, z titulu svojho rodinného vzťahu (teta) k Y. U., keď mal nastúpiť do 1. ročníka Strednej školy, ul. Kalinčiaka, Prievidza, mala záujem mu pomôcť (kúpoval si rôzne veci do školy, napr. kuchárske oblečenie, pomôcky). Telefonicou formou ho (žalovaného) oslovila s tým, že chce Y. U. poslať sumu 2.000,- eur, a aby jej za týmto účelom oznámil číslo účtu. Y. U. tieto peniaze použil na svoje potreby, súvisiace so školskými a športovými aktivitami. Na jeho (žalovaného) účet mu žalobkyňa sumu 2.000,- eur poukázala len z toho dôvodu, že nemal (Y. U.) svoj účet. Nie je preto pravdivé tvrdenie, že sa na úkor žalobkyne bezdôvodne obohatil. Uplatnil námietku premlčania nároku o zaplatenie sumy 2.000,- eur, ktorú odôvodnil tým, že od zaslania peňazí na jeho účet do podania žaloby, uplynula subjektívna premlčacia doba (§ 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Podľa jeho názoru, žalobkyňa pritom úmyselne účelovo neuvádza čas, kedy mala byť uzavretá údajná kúpna zmluva, a to preto, aby si vytvorila priestor na zachovanie objektívnej premlčacej doby. Tvrdenie žalobkyne je nevierohodné, nielen pre absenciu časového vymedzenia na uzavretie údajnej kúpnej zmluvy, ale aj z dôvodu, že je neuveriteľné, aby sa niekomu poskytla záloha bez toho, aby bolo dohodnuté, kedy sa zmluva uzavrie. Napokon, ak žalobkyňa v žalobe konkrétny termín neuvádza, treba vychádzať z jej obsahu a potom by začala plynúť premlčacia doba prvým dňom nasledujúcim po pripísaní sumy 2.000,- eur na jeho účet, a v tento deň mohla uplatniť svoj nárok po prvý raz.

5. Podľa § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

6. Z citovaného ustanovenia zákona vyplýva, že nová procesná úprava sa použije na všetky konania, a to aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti Civilného sporového poriadku.

7. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá Civilného sporového poriadku, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona zostávajú zachované.

8. Z citovaného ustanovenia vyplýva, že procesné úkony subjektov civilného sporového konania, vykonané počas platnosti a účinnosti skoršieho procesného predpisu, sa vo sfére svojich účinkov prejavujú s relevanciou pre konanie samotné aj počas účinnosti nového procesného predpisu.

9. Žalobkyňa (pred a po dátume 1.7.2016) označila dôkazy: oboznámenie sa s osvedčením o dedičstve č. k. 20D 433/2005 zo dňa 2.8.2005, s osvedčením o dedičstve č. k. 14D 202/2008 zo dňa 20.10.2008, s bankovým dokladom o prevode peňazí z Tatra banky, a.s., pobočka Trnava zo dňa 4.9.2012, s kúpnu zmluvou zo dňa 18.11.2014, s výsluchom svedkov U. X. a U. Y., vyžiadaním výpisu z účtu žalovaného, oboznámením sa s čestným prehlásením U. X..

10. Žalovaný (pred a po dátume 1.7.2016) označil dôkazy: výsluch strán sporu, svedka Y. U., vyžiadaním správy zo Slovenskej sporiteľne, a.s. Bratislava, oboznámením sa s potvrdením Mestského športového hokejového klubu Prievidza zo dňa 14.11.2012, kúpnu zmluvou zo dňa 23.10.2012, so spisom č. k. 1T 118/2015.

11. S poukazom na ustanovenie § 120 ods. 1 veta tretia v tom čase platného Občianskeho poriadku, súd do 30.6.2016 vykonal dokazovanie aj oboznámením sa s odpoveďou na lustráciu v registri obyvateľov, oboznámením vyjadrenia Strednej odbornej školy obchodu a služieb Prievidza, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, Sociálnej poisťovne, ústredie Bratislava, so spisom 14D 812/2010, s rozhodnutím Okresného súdu Prievidza č. k. 10P/5/2010-20 zo dňa 10.5.2010.

12. Podľa § 470 ods. 2 veta druhá Civilného sporového poriadku, ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

13. Z vykonaného dokazovania súd zistil nasledujúci skutkový stav:

14. Z výsluchu žalobkyne ako strany sporu vyplýva, že so sestrou U. X. a Y. U. boli podielovými spoluvlastníkmi bytu č. XX, nachádzajúcim sa na 1. poschodí bytového domu, súpisné č. XXXX, vchod č. XX v k. ú. Z.. So žalovaným sa ústnou formou dohodli na predaji spoluvlastníckeho podielu Y. U. k bytu. V priebehu konania však uviedla, že kupujúcim podielu ako aj spoluvlastníckeho podielu U. X. mal byť U. Y., s ktorým v predmetnom časovom období udržiavala (žalobkyňa) vzťah, pričom viedli spoločnú domácnosť. Prevod spoluvlastníckych podielov vybavovala ona s tým, že išlo o dohodu medzi U. Y. a žalovaným a U. X.. Jej partner mal k dispozícii finančné prostriedky potrebné na zaplatenie kúpnej ceny spoluvlastníckych podielov, pretože v tom čase predal byt, ktorého bol vlastníkom. V roku 2012 čerpala (žalobkyňa) rodičovskú dovolenku z dôvodu starostlivosti o ich spoločné, maloleté dieťa. K uzavretiu kúpnej zmluvy o prevode vlastníckeho práva k spoluvlastníckym podielom malo dôjsť koncom mesiaca septembra 2012. U. Y. jej pritom požičal 2 krát po 2.000,- eur, a ktoré následne ona poskytla ako pôžičku U. X. a žalovanému. Žalovaný po smrti svojej manželky sa dostavil na návštevu k U. X., kde sa dozvedel, že jej požičala (žalobkyňa) 2.000,- eur, pričom sa vyjadril, že aj on by chcel požičať peniaze v uvedenej výške. Sumu, po 2.000,- eur jej mali obaja vrátiť po predaji spoluvlastníckych podielov na byte č. XX, nachádzajúcim sa na 1. poschodí bytového domu súpisné č. XXXX, vchod č. XX, v k. ú. Z.. Prevod sumy 2.000,- eur bol realizovaný z jej účtu na účet žalovaného. V priebehu konania počas výsluchu uviedla, že suma 2.000,- eur, ktorú poskytla žalovanému a tiež U. X. predstavovala zálohu za predaj spoluvlastníckeho podielu, ktorý mal kúpiť jej partner. Žalovaný chcel, aby mu záloha bola vyplatená. U. Y. mu zálohu poskytol prostredníctvom nej. Koncom mesiaca septembra 2012 partnerský vzťah s U. Y. ukončila. Popierala, že by sumu 2.000,- eur poskytla žalovanému s tým, že je určená na úhradu potrieb Y. U.. Žalovaný spravoval sumu 18.500,- eur, ktorú Y. U. nadobudol titulom dedenia po rodičoch, a z ktorej mohol uspokojovať jeho odôvodnené potreby. V priebehu konania uviedla, že vrátenie sumy po X.XXX,- eur bolo síce viazané na predaj spoluvlastníckych podielov k bytu, ale kupujúcim nemusel byť len U. Y.. Keďže však suma po 2.000,- eur boli jeho peniaze, tak sa mali jemu vrátiť. K predaju bytu došlo až dňa 18.11.2014, na základe uzavretej kúpnej zmluvy, v ktorej však ako kupujúca zmluvná strana U. Y. nevystupuje. Po uzavretí zmluvy jej U. X. sumu 2.000,- eur vrátila a následne mu (U. Y.) ju odovzdala (žalobkyňa). S U. Y. sa dohodla, keďže mu nevrátila zvyšných 2.000,- eur, že po dobu dvoch rokov jej nebude platiť výživné (80,- eur mesačne) na maloletú V., nar. XX.XX.XXXX.

15. Žalovaný ako strana sporu počas výsluchu potvrdil, že na jeho účet bola poukázaná suma 2.000,- eur. Poručníkom Y. U. bol do 18 roku veku. V súvislosti so začatím štúdia na strednej škole, bolo potrebné mu zakúpiť pracovné oblečenie, obuv, učebné pomôcky, pričom sa venoval aj športovej činnosti - hokeju. Pre tieto účely, ako jeho poručník nemal k dispozícii dostatok finančných prostriedkov. O svojej situácii komunikoval so K. M. (stará mama Y. U.). V ďalšom období mu telefonickou formou oznámila, že na účet mu budú poukázané peniaze, pričom dodala: „pre Y.“. So žalobkyňou nebol v kontakte. Do dosiahnutia veku plnoletosti Y. U., by ako jeho poručník musel súhlasiť s prevodom vlastníckeho práva k bytu č. XX, nachádzajúcim sa na 1. poschodí bytového domu, súpisné č. XXXX, vchod č. XX, v k. ú. Z.. O prevode spoluvlastníckeho podielu však so žalobkyňou nekomunikoval. Určité obdobie starostlivosť Y. U. poskytovala i K. M.. Z odboru sociálnych vecí jej bola poukázaná suma 900,- eur, pričom sa vyjadrila, že mu ju (žalovanému) vráti. V tejto súvislosti si myslel, že v sume 2.000,- eur je zahrnutých i 900,- eur.

16. Okresný súd Prievidza rozsudkom č. k. 10P 5/2010/20 zo dňa 11.5.2010 ustanovil, v tom čase maloletému Y. U., nar. X.X.XXXX poručníka, a to žalovaného s tým, že je povinný zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať majetok.

17. Z Osvedčenia o dedičstve č. k. 14D 202/2008 zo dňa 20.10.2008 vyplýva, že Y. U. titulom dedenia po poručiťke R. M., okrem iného nadobudol do vlastníctva spoluvlastnícky podiel v 1/3 k bytu č. XX, nachádzajúceho sa na 1. poschodí bytového domu, súpisné č. XXXX, vchod č. XX, v k. ú. Z., zapísanom na LV č. XXXX.

18. V bankovom doklade o prevode peňazí z Tatra banky, a.s., pobočka Trnava zo dňa 4.9.2012 je uvedená suma 2.000,- eur a poznámka: U. Y. záloha za vyplatenie bytu.

19. Podľa vyjadrenia Slovenskej sporiteľne, a.s. Bratislava, žalovanému z účtu číslo XXXXXXXXXXXX/XXXX boli zasielané výpisy mesačne poštou. V predložennom výpise z účtu pri dátume 5.9.2012 je údaj: bezhotovostný vklad 2.000,- eur, a to z účtu J./XXXX M. V., poznámka - U. Y. záloha na vyplatenie bytu.

20. Podľa vyjadrenia Sociálnej poisťovne, ústredie Bratislava v roku 2012 Y. U. bol poberateľom sirotského dôchodku vo výške 125,20,- eur mesačne a žalovaný poberateľom starobného dôchodku 423,70.- eur a vdoveckého dôchodku 103,70.- eur.

21. Podľa vyjadrenia Strednej odbornej školy obchodu a služieb, Nábrežie J. Kalinčiaka č. 1, Prievidza, Y. U. bol žiakom ich školy od 1.9.2012.

22. Podľa potvrdenia Mestského športového hokejového klubu Prievidza zo dňa 14.11.2012, Y. U. bol hráčom ich klubu a titulom členských poplatkov za sezónu platil sumu 200,- eur.

23. Dňa 23.10.2012 medzi predávajúcim Y. U., zastúpeným žalovaným ako poručníkom a kupujúcimi Z. U. a V. D. bola uzavretá kúpna zmluva, predmetom ktorej bol prevod vlastníckeho práva k bytu č. 2, vo vchode č. XX, obytného domu súpisné č. XXXXX, v P. v podiele 1/2, za kúpnu cenu 18.500,- eur.

24. Podľa vyjadrenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, Y. U. bol v mesiaci auguste 2014, pri zániku náhradnej osobnej starostlivosti vyplatený na jeho osobný účet jednorazový príspevok určený na podporu osamostatnenia sa dieťaťa, v sume 922,29,- eur.

25. Dňa 18.11.2014 medzi predávajúcimi: žalobkyňou, U. X. a Y. U. a kupujúcimi: M. X. a Bc. L. F., a ďalej oprávnenou z vecného bremena: K. M. bola uzavretá kúpna zmluva o prevode vlastníckeho práva k bytu č. XX, nachádzajúcom sa na 1. poschodí bytového domu ul. T. Y. č. XX až XX, súpisné číslo XXXX, vchod č. XX, v k. ú. Z., zapísanom na LV č. XXXX, za kúpnu cenu 55.900,- eur, a o zrušení vecného bremena zriadeného na uvedenom byte v prospech K. M., ako oprávnenej osoby.

26. Z úradného záznamu zo dňa 14.2.2014 zo spisu č. k. 1T 118/2015 (č. l. 100) okrem iného vyplýva, že žalobkyňa pred orgánmi činnými v trestnom konaní sa vyjadrila, že v letnom období roku 2012 ju žalovaný, ako poručník Y. U. požiadal, aby mu vopred poskytla zálohu z podielu z bytu v k. ú. Z.. Do správy pre príjemcu uviedla: U. Y., záloha za vyplatenie bytu. S Y. U. sa dohodla, že o sumu 2.000,- eur mu vyplatí menej z jeho podielu za byt po mame a on, keď dovŕši vek plnoletosti, si túto sumu bude vymáhať od žalovaného.

27. Z výpovede žalovaného v konaní č. 1T 118/2015 vyplýva, že suma 2.000,- eur mu bola poukázaná ako čiastka z hodnoty bytu, pričom zvyšná časť mala byť poukázaná na vkladnú knižku Y. U..

28. Z výsluchu svedka Y. U. vyplýva, že suma 2.000,- eur bola určená pre neho, poslala mu ju žalobkyňa za účelom uspokojenia jeho odôvodnených potrieb, v súvislosti so začatím štúdia na strednej škole. Po smrti rodičov do Trnavy prichádzal na prázdniny. V tom čase, vzťahy strán sporu boli na normálnej úrovni. Keď bol vo veku 17 rokov, medzi ním a žalovaným došlo k nezhodám, preto sa na určité obdobie odsťahoval do Trnavy. Ako 17 ročný sa so žalobkyňou a U. X. dohodli na predaji bytu v k. ú. Z.. Na pojednávaní dňa 7.4.2017 svedok uviedol, že suma 2.000,- eur bola poskytnutá ako „predvýplátne“ z bytu v k. ú. Trnava, a že potom sa od toho upustilo. Časť z tejto sumy, ale presnú výšku označiť nevedel, bola použitá na jeho potreby. Žalobkyňa vtedy bývala s partnerom U. Y., ktorý mal k dispozícii peniaze a plánovali od neho (svedka) odkúpiť spoluvlastnícky podiel na byte.

29. Z výsluchu svedkyne U. X. vyplýva, že U. Y. mal záujem o kúpu jej a Y. U. spoluvlastníckych podielov k bytu č. XX, nachádzajúcom sa na 1. poschodí bytového domu, súpisné číslo XXXX, vchod č. XX, v k. ú. Z.. Kúpnu cenu chcel zaplatiť z výťažku z predaja bytu, ktorého bol vlastníkom. Žalobkyňu, ktorá s ním v tom čase udržiavala vzťah, požiadala o poskytnutie zálohy 2.000,- eur. Dohodli sa, že pri predaji uvedeného bytu jej zálohu vráti. O poskytnutie zálohy v rovnakej výške žiadal i žalovaný. V tom čase Y. U. chodil do školy, venoval sa hokeju. Žalovaný sa vyjadril, že peniaze potrebuje pre neho. V priebehu ďalšej časti svedeckej výpovede uviedla, že žalobkyňu požiadala, aby sa U. Y. opýtala, či by bol ochotný

jej poskytnúť 2.000,- eur, súhlasil. Pri odovzdávaní sumy 2.000,- eur boli prítomní obaja: žalobkyňa a U. Y.. S U. Y. sa dohodla, že ju z bytu vyplatí. Žalobkyňa nemala záujem o kúpu jej a Y. U. spoluvlastníckych podielov. Suma 2.000,- eur boli teda peniaze U. Y..

30. V prehlásení zo dňa 6.5.2016 (č. I. 115) U. X. uviedla, že v mesiaci auguste 2012 jej žalobkyňa predčasne vyplatila zálohu 2.000,- eur, za predaj bytu. V mesiaci novembri 2014 byt predali a sumu 2.000,- eur jej vrátila, tak ako sa dohodli.

31. Z výsluchu U. Y. vyplýva, že vzťah so žalobkyňou trval po dobu ôsmich rokov a pochádzalo z neho maloleté dieťa. Spoluvlastnícke podiely Y. U. a U. X. k bytu č. XX, nachádzajúcom sa na 1. poschodí bytového domu, súpisné číslo XXXX, vchod č. XX, v k. ú. Z. mal záujem odkúpiť (kupujúca zmluvná strana), aby tak so žalobkyňou mali zabezpečené bývanie. V tom čase už spoločne v byte bývali. Žalobkyňa si od neho požičala sumu 2.000,- eur, aby ju následne mohla požičať U. X. s tým, že keď byt odkúpi (svedok), žalobkyňa mu peniaze vráti. Keď sa to dozvedel žalovaný, i on chcel požičať peniaze vo výške 2.000,- eur. Žalobkyňa v tom čase bola v situácii, že mu nemohla peniaze požičať. Preto jej požičal (svedok) i ďalšiu sumu vo výške 2.000,- eur. Vzťah so žalobkyňou ukončili v jesennom období roku 2012, kedy mu aj vrátila prvú sumu: 2.000,- eur. Prítom sa vyjadrila, že druhú sumu: 2.000,- eur mu nemá z čoho vrátiť. Na pojednávaní dňa 7.4.2017 svedok na otázku, či teda splnomocnil žalobkyňu za účelom, aby rokovala s ostatnými spoluvlastníkmi o odkúpení ich spoluvlastníckych podielov odpovedal, že ústnou formou ju o to požiadal. Po ukončení ich partnerského vzťahu výživné na maloletú V. riadne platil.

32. Počas konfrontácie svedkov, U. Y. zotrval na tom, že prvá suma: 2.000,- eur mu bola vrátená v jesennom období 2012. U. X. zotrvala na tom, že sumu 2.000,- eur vrátila po uzavretí kúpnej zmluvy zo dňa 18.11.2014.

33. Z výsluchu X. T. v konaní č. 1T 118/2015 vyplýva, že začiatkom školského roka 2012, pred mesiacom september žalovanému postupne požičala hotovosť 1.000,- eur na zakúpenie oblečenia pre Y. U..

34. Na základe výzvy súdu č. I. 234 (postup podľa § 140 ods. 2 a § 150 ods. 2 Civilného sporového poriadku), žalobkyňa prostredníctvom právneho zástupcu uviedla, že zaplata sumy 2.000,- eur sa domáha na základe skutkového deja, podľa ktorého žalovanému poskytla, na základe ústnou formou uzavretej dohody, na jeho účet sumu 2.000,- eur, ako zálohu na kúpnu cenu za spoluvlastnícky podiel k bytu Y. U., ktorého bol poručníkom s tým, že jej bude vrátená po predaji nehnuteľnosti. Dôvodom, ktorý odpadol, je neuzavretie kúpnej zmluvy medzi ňou a žalovaným, ako poručníkom a správcom majetku Y. U.. K prevodu spoluvlastníckeho podielu na tretiu osobu došlo až kúpnu zmluvou zo dňa 18.11.2014. Najneskôr do tejto doby, mohlo medzi ňou a žalovaným dôjsť k uzavretiu kúpnej zmluvy, predmetom ktorej by bol prevod vlastníckeho práva k spoluvlastníckemu podielu Y. U.. Pokiaľ sa v priebehu konania vyjadrila, že kupujúcim mal byť U. Y., tak mala tým na zreteli, že v čase, keď sa so žalovaným dohodla na kúpe spoluvlastníckeho podielu Y. U., z jej vzťahu s U. Y. už pochádzalo maloleté dieťa a plánovali spoločnú budúcnosť. Na predávanej nehnuteľnosti mala predkupné právo na ostatné podiely. O tom, že na jej úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto ho získal, sa dozvedela dňom uzavretia kúpnej zmluvy zo dňa 18.11.2014. Dohoda medzi stranami sporu prítom bola taká, že žalovaný peniaze vráti pri predaji bytu, bez ohľadu na to, komu bude predaný. K úradnému záznamu zo dňa 14.2.2014 v konaní ČVS: ORP-652/OEK-2013 uviedla, že v danom čase Y. U. navrhovala spôsob vrátenia peňazí, ktoré žalovanému poskytla ako zálohu na kúpnu cenu za spoluvlastnícky podiel, v prípade jeho predaja. K riešeniu takýmto spôsobom ale nedošlo, nakoľko až do 18.11.2014, kedy vlastnícke právo k bytu bolo prevedené na tretiu osobu, kúpna zmluva medzi ňou a žalovaným, ako poručníkom Y. U., uzavretá nebola. V konaní je preto aktívne legitimovaným subjektom a uplatňovaná pohľadávka nie je premlčaná.

35. V podaní zo dňa 5.10.2017 žalovaný, prostredníctvom právneho zástupcu uviedol, že bol iba poručníkom Y. U., a teda poskytnuté peňažné prostriedky, pokiaľ boli ako to žalobkyňa tvrdí zálohou, či preddavkom na predaj spoluvlastníckeho podielu, nikdy neboli určené jemu (žalovanému), aj keď prišli na jeho účet. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4Cdo 46/2009, podľa ktorého: „Tým, kto plnenie získal nie je osoba, ktorá predmet plnenia aktuálne drží, prípadne ktorá ho skutočne spotrebovala. Takýmto subjektom nie je ani osoba, ktorá ho získala na základe platne uzavretej dohody s adresátom plnenia a osobou, ktorá plnenie poskytla. Osobou povinnou vydať majetkový prospech získaný plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol je výlučne

osoba, ktorej plnenie bolo adresované.“ Podľa jeho názoru, pokiaľ by išlo o preddavok na budúcu kúpu bytu (spoluvlastníckeho podielu), poukázané finančné prostriedky boli adresované Y. U. a nie jemu, ako poručníkovi. To vyplýva z tej skutočnosti, že vlastníkom podielu na byte bol Y. U. a nie on (žalovaný). Z podstaty poručenského vzťahu je zrejmé, že poručník nekoná vo vlastnom mene a za seba, ale za osobu jemu zverenú. Predmetný spoluvlastnícky podiel by predával Y. U., ktorý by bol iba ním zastúpený, ako svojim poručníkom. Peňažné prostriedky súvisiace s týmto predajom, akékoľvek zálohy, či napokon aj samotná kúpna cena, by boli majetkom Y. U.. Poskytnutá záloha na predaj spoluvlastníckeho podielu zo strany žalobkyne mala byť vysporiadaná s Y. U., ktorý v čase predaja bytu bol už plnoletý. Podľa jeho názoru, nie je v konaní pasívne legitimovaným subjektom. V prípade, ak by ale súd uvedené skutočnosti vyhodnotil inak, zotrúva na uplatnenej námietke premlčania nároku žalobkyne. Záloha na predaj spoluvlastníckeho podielu, by sa stala bezdôvodným obohatením vo chvíli, kedy odpadol právny dôvod, na základe ktorého údajne budúci kupujúci (v konaní bolo dostatočne preukázané, že ním mal byť svedok U. Y.) plnil budúcemu predávajúcemu (svedkovi Y. U., ktorého bol v tom čase poručníkom). Právny dôvod odpadne, ak by predávajúci (budúci predávajúci) odmietol kupujúcemu (budúcemu kupujúcemu) nehnuteľnosť predať, prípadne by sa - ako v tomto prípade, vytvoril stav, z ktorého je zrejmé, že kúpa nebude realizovaná. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky č. k. 25Cdo 968/1999, podľa ktorého je povinnosťou súdu bezpečne zistiť, kedy sa žalobca dozvedel, že uvažovaná kúpa nebude uskutočnená. V prejednávanej veci bolo dostatočne preukázané, že to bolo zrejmé už v mesiaci septembri 2012, kedy sa U. Y. so žalobkyňou rozišiel a od kúpy spoluvlastníckych podielov Y. U. a U. X., upustil. Od tohto momentu, začala plynúť subjektívna ako aj objektívna premlčacia doba na vrátenie zálohy. V čase podania žaloby už subjektívna premlčacia doba uplynula. Vykonané dokazovanie nasvedčuje tomu, že k uzatvoreniu kúpnej zmluvy medzi stranami sporu, na čom sa údajne ústne dohodli, nikdy dôjsť nemalo a nemohlo. V prvom rade bolo preukázané, že žalovaný bol len poručníkom svojho vnuka a tiež, že kupujúcim mal byť svedok U. Y.. To, že žalobkyňa s U. Y. tvorili spoločnú domácnosť a z ich vzťahu pochádzalo maloleté dieťa na tom nič nemení, rovnako ako skutočnosť, že žalobkyňa mala predkupné právo. Tomu, že žalobkyňa nemala záujem sama byť kúpiť, nasvedčuje okrem iného aj tá skutočnosť, že ho (žalovaného) nikdy nevyzvala, aby poskytol súčinnosť a uzatvoril s ňou ako poručník Y. U. za neho kúpnu, či inú zmluvu. Nestotožňuje sa s názorom žalobkyne, že o tom, že na jej úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto ho získal, sa dozvedela až 18.11.2014. Nesvedčia o tom ani jej vlastné výpovede. Niekoľkokrát uviedla, že podiely U. X. a Y. U. chcel kúpiť U. Y., a keďže spolu žili, jednali spoločne. Žalobkyňa 1/3-inu bytu už vlastnila a nedisponovala finančnými prostriedkami, za ktoré by mohla sama kúpiť ďalšie podiely. Preddavok na budúcu kúpu bytu poskytuje kupujúci, teda ten kto v budúcnosti „doplatí“ aj zvyšok kúpnej ceny. Vzhľadom na to, že ona sama niekoľkokrát uviedla, že nemala finančné prostriedky, sotva sa mohla až v roku 2014 dozvedieť, že spoluvlastnícke podiely neodkúpi. Hneď po rozchode s U. Y. jej muselo byť zrejmé, že kupujúcim nebude, a ak skutočne poskytla nejaký preddavok, že si ho má pýtať späť. Z toho napokon vyplývali aj účelové zmeny jej výpovedí a smerovanie na to, že údajne „požičala“ finančné prostriedky U. X. (a z toho je podľa nej preukázané požičanie peňazí i jemu), aby tak získala pre ňu výhodnejší právny titul a dlhšiu premlčaciu dobu. Podľa výpovede svedkov (U. Y. a U. X.), U. Y. chcel odkúpiť podiely na byte, poskytol peniaze na preddavok pre U. X., pričom žalobkyňa to celé len sprostredkovala. Jej peniaze to neboli, a preto má naďalej oprávnenú pochybnosť, či je aktívne legitimovaným subjektom v konaní. Svoje vlastníctvo k predmetným peňažným prostriedkom preukazuje len svojim tvrdením a tvrdeniami sebe blízkych osôb, pričom je zrejmé, že nikto okrem nej a U. Y. nevie, či mu niekedy vrátila peniaze, ktoré jej požičal, aby ich ďalej ona požičala, a teda, že plnila za iného, čo mal plniť sám. V konaní nebola preukázaná žiadna ústna dohoda medzi žalobkyňou a ním o vyrovnaní poskytnutých „požičaných“ peňazí pri predaji bytu, hocikedy a hocikomu v budúcnosti. Na jej úkor sa neobohatil. Pokiaľ by totiž žalobkyňa naozaj poskytla predmetné finančné prostriedky a tieto mali byť vrátené pri predaji bytu, mala si ich uplatňovať od toho, pre koho boli určené, t. j. od Y. U., ktorý bol v tom čase už plnoletý, a ktorému ako spoluvlastníkovi boli ako preddavok adresované. Pokiaľ vrátila U. Y. poskytnuté preddavky, opäť sa mala domáhať kompenzácie od Y. U., lebo jemu bol poskytnutý preddavok a finančné prostriedky za neho vrátila U. Y.. Vzhľadom na to, že tvrdila, že nedisponovala peniazmi, zdá sa byť nehodnoverné, že by si ich od Y. U., zastúpeného ním (žalovaným) alebo od neho samotného, pokiaľ by mu ich požičala, nepýtala v čase, kedy ich musela vrátiť alebo že by v prípade, že by bola peniaze sama poskytla, čakala na vrátenie preddavku na kúpu bytu takmer dva roky, hoci vedela, že predmetný byt sama nikdy neodkúpi.

36. Predmet civilného sporového konania vymedzuje žalobca, a to určením predmetu žaloby a určením rozhodujúcich skutočností (§ 132 Civilného sporového poriadku).

37. Pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, predstavuje samostatný základ žaloby. Žalobca má zrozumiteľne a určito opísať okolnosti, ktoré viedli k podaniu žaloby (skutkový dej).

38. Podľa § 140 ods. 2 Civilného sporového poriadku, zmenou žaloby je i podstatná zmena alebo doplnenie rozhodujúcich skutočností tvrdených v žalobe.

39. Žalobkyňa žalobou zo dňa 7.8.2015, ako procesným úkonom si proti žalovanému nárok o zaplatenie 2.000,- eur uplatnila na tom skutkovom základe, že uvedenú sumu na jeho účet poukázala z dôvodu medzi nimi ústnou formou uzavretej dohody, a to titulom zálohy na kúpnu cenu za prevod vlastníckeho práva k spoluvlastníckemu podielu Y. U., ktorého bol žalovaný poručníkom s tým, že jej (ako kupujúcej zmluvnej strane) bude vrátená po predaji nehnuteľnosti. K prevodu spoluvlastníckeho podielu nedošlo, žalovaný od nej prevzal zálohu 2.000,- eur na základe dôvodu, ktorý odpadol.

40. V priebehu konania žalobkyňa v súvislosti s opísaním rozhodujúcich skutočností uviedla, že kupujúcim mal byť U. Y., ale že zálohu poskytla ona z jeho peňazí, ktoré jej mal na tento účel požičať.

41. V uvedenej súvislosti, súd vyzval žalobkyňu prostredníctvom jej právneho zástupcu (aby bolo jednoznačne zrejmé, o akých skutkových tvrdeniach bude ďalej rozhodovať), aby sa vyjadrila, či zaplatenia sumy sa domáha na základe skutkového deja opísaného v žalobe alebo na základe podstatne zmenených, resp. doplnených rozhodujúcich skutočností (výzva súdu č. I. 234).

42. V podaní zo dňa 19.9.2017 (došlo dňa 22.9.2017) žalobkyňa uviedla, že skutkový dej, na základe ktorého si uplatňuje nárok o zaplatenie sumy 2.000,- eur je ten, ktorý opísala v žalobe (bod 39.), a preto nenavrhuje pripustiť zmenu žaloby.

43. S poukazom na uvedené skutočnosti, súd postupom podľa § 140 ods. 2 Civilného sporového poriadku o zmene žaloby nerozhodoval.

44. Podľa novej právnej úpravy účinnej od 1.7.2016, úspech v spore závisí od správnej a včasnej procesnej aktivity strany sporu.

45. V rámci dokazovania platí zásada (§ 185 ods. 1 Civilného sporového poriadku), že každá strana sporu musí uniesť dôkazné bremeno ohľadom svojho tvrdenia. Kto tvrdí dokazuje. Inak povedané, strana musí preukázať to čo tvrdí, len potom môže súd zobrať jej tvrdenia za základ svojho rozhodnutia.

46. Podľa § 11 ods. 4 Civilného sporového poriadku, súd pri rozhodovaní berie do úvahy len skutočnosti, ktoré vyšli najavo v tomto konaní, ak nejde o skutočnosti všeobecne známe alebo o skutočnosti ustanovené zákonom.

47. Právna kvalifikácia uplatneného nároku je vždy vecou súdu.

48. Podľa § 488 Občianskeho zákonníka, záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

49. Podľa § 489 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

50. Hodnotením skutkového stavu veci dospel súd k právnomu záveru, že žaloba nie je podaná dôvodne, preto ju zamietol.

51. V priebehu konania žalovaný uplatnil námietku premlčania nároku žalobkyne.

52. Premlčanie je kvalifikované uplynutie času ustanoveného v zákone na vykonanie práva, ktorý uplynul bez toho, že by právo bolo vykonané, v dôsledku čoho sa povinný subjekt uplatneniu práva môže brániť námietkou premlčania.

53. Podľa § 152 Civilného sporového poriadku, námietka premlčania uplatneného nároku je hmotnoprávnou námietkou (prostriedok procesnej obrany).

54. Aby bolo možné hovoriť o premlčaní práva, toto právo však musí najskôr vzniknúť.

55. Dňa 11.2.2008 zomrela R. M., nar. XX.X.XXXX. Ako dedič zo zákona v I. dedičskej skupine prichádzal do úvahy Y. U., nar. X.X.XXXX. Na základe Osvedčenia o dedičstve č. k. 14D 202/2008 zo dňa 20.10.2008, nadobudol do vlastníctva po poručiťelke okrem iného spoluvlastnícky podiel v 1/3 k bytu č. XX, nachádzajúceho sa na 1. poschodí bytového domu, súpisné číslo XXXX, vchod č. XX, v k. ú. Z., zapísanom na LV č. XXXX.

56. Ako to už v odôvodnení rozhodnutia bolo uvedené, Okresný súd Prievidza uznesením č. k. 10P 5/2010-20 zo dňa 11.5.2010 ustanovil Y. U., nar. X.X.XXXX, ako maloletému dieťaťu, poručníka v osobe žalovaného s tým, že je povinný zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať majetok.

57. Pojmovo sa poručníctvo viaže na inštitút náhradnej právnej ochrany a slúži predovšetkým na to, aby maloleté dieťa, ktoré nemôže byť zastúpené svojimi rodičmi, malo svojho zákonného zástupcu.

58. Poručník je povinný zastupovať maloleté dieťa. Analogicky platí, že ide o rovnaký rozsah zastupovania, ako to prislúcha rodičom.

59. K povinnostiam poručníka patrí tiež správa majetku poručenca.

60. V roku 2012 podielovými spoluvlastníkmi k bytu č. XX, nachádzajúceho sa na 1. poschodí bytového domu, súpisné číslo XXXX, vchod č. XX, v k. ú. Z., zapísanom na LV č. XXXX, boli maloletý Y. U., žalobkyňa a U. X..

61. V roku 2012 žalobkyňa udržiavala vzťah s U. Y., z ktorého pochádzala maloletá V., nar. XX.XX.XXXX. Spoločne bývali na adrese uvedeného bytu. Žalobkyňa, z dôvodu starostlivosti o spoločné dieťa, čerpala rodičovskú dovolenku.

62. Z výsluchu svedka U. Y. vyplýva, že mal záujem nadobudnúť do vlastníctva spoluvlastnícke podiely Y. U. a U. X. k bytu za účelom, aby so žalobkyňou mali vyriešenú bytovú otázku.

63. Na pojednávaní dňa 7.4.2017 svedok U. Y. na otázku, či splnomocnil žalobkyňu, aby (v jeho mene) rokovala s ostatnými spoluvlastníkmi o odkúpení ich spoluvlastníckych podielov odpovedal, že ústnou formou ju o to požiadal.

64. Žalobkyňa v priebehu výsluchu ako strana sporu uviedla, že kupujúcim spoluvlastníckeho podielu Y. U. a tiež U. X. mal byť U. Y., s ktorým v predmetnom časovom období viedla spoločnú domácnosť. Ona vybavovala prevod spoluvlastníckych podielov. Jej partner mal k dispozícii finančné prostriedky potrebné na zaplatenie kúpnej ceny, v tom čase predal bytový priestor, ktorého bol vlastníkom.

65. Žalovaný v konaní popieral, že by so žalobkyňou sa dohodli na prevode vlastníckeho práva (na jej osobu alebo osobu U. Y.) k spoluvlastníckemu podielu Y. U.. V konaní č. 1T 118/2015 však uviedol, že suma 2.000,- eur mu (ako poručníkovi) bola poukázaná ako čiastka z hodnoty bytu.

66. V bankovom doklade o prevode peňazí zo dňa 4.9.2012 je i doplňujúci údaj: U. Y. záloha za vyplatenie bytu. Žalovanému boli zasielané výpisy z účtu mesačne, poštou.

67. Svedok Y. U. v priebehu svedeckej výpovede uviedol, že suma 2.000,- eur bola poskytnutá ako „predvýplátne“ z bytu.

68. Podľa § 32 ods. 2 veta prvá Občianskeho zákonníka, ak splnomocnenec koná v mene splnomocniteľa v medziach oprávnenia zastupovať, vzniknú tým práva a povinnosti priamo splnomocniteľovi.

69. Pokiaľ U. Y. ústnou formou požiadal žalobkyňu, aby rokovala s ostatnými spoluvlastníkmi o odkúpení ich spoluvlastníckych podielov, a ak z výsluchu žalobkyne vyplýva, že ona vybavovala prevod spoluvlastníckych podielov k bytu za U. Y., tak tieto zistenia sú podkladom pre záver, že medzi žalobkyňou a U. Y. bola uzavretá dohoda o plnomocenstve (ako dvojstrannom právnom úkone medzi splnomocniteľom a splnomocnencom o poverení a prijatí zastupovania).

70. U. X. súhlasila s prevodom vlastníckeho práva k jej spoluvlastníckemu podielu na U. Y.. Túto vôľu prejavila v súvislosti s tým, keď požiadala o poskytnutie zálohy 2.000,- eur, pričom išlo o peniaze U. Y..

71. V roku 2012 Y. U., ako maloleté dieťa, zastupoval poručník (žalovaný).

72. Ako to už bolo uvedené, žalovaný popieral, že by so žalobkyňou rokoval o prevode vlastníckeho práva k podielu Y. U. k bytu, a to i v prospech U. Y.. Jeho tvrdenia súd vyhodnotil ako účelové, i s poukazom na údaje z výpisu z účtu, kde pri dátume 5.9.2012 je poznámka: U. Y. záloha za vyplatenie bytu, a tiež s poukazom na svedeckú výpoveď Y. U., že suma 2.000,- eur bola poskytnutá ako „predvýplatné“ (z bytu). Ak by sa neuskutočnili rokovania medzi žalovaným, ako poručníkom Y. U. a žalobkyňou, ktorú U. Y. ústnou formou za týmto účelom splnomocnil, je len ťažko uveriteľné, že by bez jeho súhlasu na účet došlo k bankovému prevodu 2.000,- eur. Súčasťou tejto sumy pritom nemohla byť čiastka 900,- eur, o ktorej sa žalovaný počas výsluchu vyjadroval tak, že mu ju vrátila K. M.. Podľa vyjadrenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, totiž jednorazový príspevok 922,29,- eur pri osamostatnení bol v auguste 2014 vyplatený Y. U..

73. Podľa § 44 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka, zmluva je uzavretá okamihom, keď prijatie návrhu na uzavretie zmluvy nadobúda účinnosť.

74. Podľa § 50a ods. 1 Občianskeho zákonníka, účastníci sa môžu písomne zaviazat', že do dohodnutej doby uzavrú zmluvu, musia sa však pritom dohodnúť o jej podstatných náležitostiach.

75. Zmluva o budúcej zmluve je obligačná zmluva, ktorou sa zakladá záväzok zmluvných strán uzavrieť ďalšiu zmluvu, ktorá sa označuje ako hlavná zmluva.

76. Výsledky vykonaného dokazovania nie sú podkladom pre záver, že by žalobkyňa, ako splnomocnenec U. Y. bola oprávnená za neho konať i v rozsahu uzavretia písomnej zmluvy o budúcej zmluve.

77. Písomná zmluva o budúcej zmluve, obsahom ktorej by bol záväzok zmluvných strán dojednať budúcu konečnú zmluvu, pritom ani uzavretá nebola.

78. Pokiaľ U. X. súhlasila s prevodom vlastníckeho práva k jej spoluvlastníckemu podielu k bytu na U. Y. a požiadala o poskytnutie zálohy, ak žalovanému (ako poručníkovi) na účet boli poukázané peňažné prostriedky s poznámkou: U. Y. záloha za vyplatenie bytu, a pritom nebola uzavretá zmluva o budúcej zmluve, tak zodpovedať otázku, čo bolo dôvodom toho, že U. X. a žalovanému (ako poručníkovi) bola poskytnutá suma po 2.000,- eur je možné tak, že prisľúbili budúci odplatný prevod vlastníctva k spoluvlastníckym podielom k bytu (žalovaný ako poručník Y. U.). Pre prisľub nie je pritom predpísaná forma.

79. Ako to už bolo uvedené, U. Y. požiadal žalobkyňu, aby rokovala s ostatnými spoluvlastníkmi o odkúpení ich spoluvlastníckych podielov (žalovaný bol poručníkom Y. U.), pričom z výsluchu žalobkyne vyplýva, že za neho vybavovala nadobudnutie spoluvlastníckych podielov. Z toho vyplýva, že mala i s nimi rokovať a zistiť, či budú súhlasiť s prevodom (prisľub prevodu), a že teda i to bol rozsah udeleného splnomocnenia. Výsledkom rokovaní bolo tiež poskytnutie zálohy (z finančných prostriedkov U. Y.).

80. Podľa § 498 Občianskeho zákonníka na to, čo dal pred uzavretím zmluvy niektorý účastník, hľadá sa ako na preddavok.

81. Z citovaného ustanovenia zákona vyplýva, že ak pred uzavretím zmluvy poskytne jedna strana niečo, čo má byť predmetom jej budúceho záväzku zo zmluvy, je stanovená vyvrátená domnienka, že v pochybnostiach sa toto plnenie považuje za preddavok, teda za splátku na budúce plnenie.

82. Preddavok možno pritom poskytnúť na akékoľvek nesplatené, či v budúcnosti očakávané plnenie.
83. V zásade platí, že ak odpadne (nenastane) právny dôvod, na základe ktorého bol preddavok ako čiastočné plnenie poskytnutý, je potrebné ho vrátiť.
84. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.
85. Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.
86. Tretí prípad bezdôvodného obohatenia (odpadnutie právneho dôvodu) spočíva v tom, že právny dôvod, na základe ktorého sa poskytlo plnenie, dodatočne odpadol. Ide o prípad, keď právny dôvod (§ 495 Občianskeho zákonníka) v okamihu poskytnutia plnenia existoval, ale následne, v dôsledku ďalšej právnej skutočnosti, stratil svoje právne účinky.
87. V súvislosti s ustanovením § 498 Občianskeho zákonníka je potrebné uviesť, že ak k uzavretiu uvažovanej zmluvy nedôjde, odpadne tým dodatočne dôvod plnenia, takže na strane účastníka, ktorému bol preddavok poskytnutý ide o bezdôvodné obohatenie získané plnením, ktorého právny dôvod dodatočne odpadol (porovnaj s. 323 C. I. Občiansky zákonník, Veľký komentár, 3. zväzok, 2015).
88. Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu, a kto sa na jeho úkor obohatil.
89. Podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.
90. Ustanovenie § 107 Občianskeho zákonníka ustanovuje kombinované premlčacie doby.
91. Pre určenie začiatku plynutia objektívnej premlčacej doby podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka je rozhodujúci okamih, kedy bezdôvodné obohatenie vzniklo.
92. Oprávnený sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil vtedy, keď skutočne (preukázateľne) zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t. j., keď nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a o osobe oprávneného.
93. Ako to už bolo uvedené, dostatočným právnym dôvodom na poskytnutie preddavku na budúcu kúpu je aj prísľub budúceho odplatného prevodu.
94. Ak zamýšľaná kúpa sa neskôr nezrealizuje, preddavok sa stáva bezdôvodným obohatením vo chvíli, keď odpadol právny dôvod, teda kedy predávajúci odmietol prediť nehnuteľnosť (spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnosti) kupujúcemu, prípadne, kedy sa vytvoril stav, z ktorého je zrejmé, že kúpa už nebude realizovaná. Okamihom, kedy sa kupujúci (budúci kupujúci) dozvedel, že zamýšľaná kúpa nebude uskutočnená, začína plynúť subjektívna premlčacia doba na uplatnenie nároku na vrátenie preddavku (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky č. k. 25Cdo 968/1999).
95. Vecná legitímácia vyjadruje postavenie strany sporu v hmotnoprávnom vzťahu, ktoré môže byť dvojaké. Strana, ktorá je nositeľom tvrdeného hmotného práva alebo oprávnenia (ak je žalobcom), má aktívnu vecnú legitímáciu. Strana, ktorá je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti (záväzku), má pasívnu vecnú legitímáciu. Vecná legitímácia sa na začiatku tvrdí, a ak sa ukáže, že žalobcovi patrí uplatňované právo, súd žalobe vyhovie.

96. Žalobkyňa v žalobe a následne i v podaní zo dňa 19.9.2017 (v odpovedi na výzvu súdu: postup podľa § 140 ods. 2, § 150 ods. 2 Civilného sporového poriadku) tvrdila, že so žalovaným ako poručníkom sa dohodla, že sumu 2.000,- eur jej (budúcej kupujúcej) vráti po predaji nehnuteľnosti, na ktorej má Y. U. spoluvlastnícky podiel.

97. Výsledky vykonaného dokazovania, ale nie sú podkladom pre záver, že by budúcou kupujúcou spoluvlastníckych podielov ostatných podielových spoluvlastníkov bytu č. XX, nachádzajúceho sa na 1. poschodí bytového domu, súpisné číslo XXXX, vchod č. XX, v k. ú. Z., zapísanom na LV č. XXXX mala byť žalobkyňa, a že by s U. X. a so žalovaným (poručníkom Y. U.) rokovala vo vlastnom mene. V roku 2012 čerpala rodičovskú dovolenku a na zaplatenie kúpnej ceny za spoluvlastnícke podiely ostatných podielových spoluvlastníkov nemala ani k dispozícii peňažné prostriedky.

98. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že žalobkyňa na účet žalovaného poukázala sumu 2.000,- eur.

99. Žalobkyňa však na účet žalovaného sumu 2.000,- eur nepoukázala z dôvodu, ňou ako budúcej kupujúcej zamýšľanej kúpy spoluvlastníckeho podielu Y. U., ktorého bol žalovaný poručníkom.

100. Súd opakovane v odôvodnení rozsudku už uviedol, že v bankovom doklade zo dňa 4.9.2012 je poznámka: U. Y. záloha za vyplatenie bytu.

101. Uvedená poznámka je tiež dôkazom toho, že budúcou kupujúcou nemala byť žalobkyňa.

102. Suma 2.000,- eur predstavovala peňažné prostriedky vo vlastníctve U. Y..

103. U. Y. zamýšľal kúpu spoluvlastníckych podielov k bytu zrealizovať.

104. V konaní bolo potrebné zodpovedať i otázku, aký bol dôvod, pre ktorý žalobkyňa na účet žalovaného (ako poručníka Y. U.) poukázala sumu 2.000,- eur, ak nemala byť budúcim kupujúcim.

105. Žalobkyňa v konaní, okrem iného tvrdila, že U. Y. jej požičal dvakrát po 2.000,- eur, aby ich následne ona mohla požičať U. X. a žalovanému. V prípade žalovaného poukazovala na to, že bol poručníkom Y. U.. Ak by však skutočne žalovaný (nie Y. U.) si chcel od nej ako veriteľa požičať 2.000,- eur, nebol dôvod, aby poukazovala na jeho poručníctvo, a v bankovom doklade potom mala logicky uviesť poznámku: pôžička. Pokiaľ namiesto poznámky: pôžička uviedla poznámku: U. Y. záloha za vyplatenie bytu (nie: V. M. záloha za vyplatenie bytu) nasvedčuje to tomu, že nemala byť budúcou kupujúcou, a že sumu 2.000,- eur na účet žalovaného poukázala s tým, že ide o peniaze U. Y. ako budúceho kupujúceho, a že peniaze z jej účtu na účet žalovaného boli prevedené preto, lebo na základe splnomocnenia U. Y. viedla rokovania o zamýšľanej kúpe, výsledkom ktorých bol prísľub U. X. a žalovaného, ako poručníka Y. U., že prevedú spoluvlastnícke podiely, pričom požadovali zálohu. Pokiaľ 2.000,- eur bolo prevedených z jej účtu na účet žalovaného, nie je tým bez ďalšieho jednoznačne preukázané, že osobou, na úkor ktorej vzniklo bezdôvodné obohatenie je žalobkyňa. Podľa názoru súdu, jej tvrdenia v priebehu konania o tom, že žalovanému požičala 2.000,- eur boli účelové, v snahe získať výhodnejší právny titul a z toho vyplývajúcu i dlhšiu premlčaciu lehotu. Výsledky vykonaného dokazovania nie sú ani podkladom pre záver, že by žalobkyňa plnila U. Y. za žalovaného, to čo mal plniť sám (§ 454 Občianskeho zákonníka), a to vrátiť preddavok - zálohu 2.000,- eur. U. Y. popieral, že by určité obdobie neplatil výživné na maloletú V., a že by mu takýmto spôsobom bola vrátená záloha 2.000,- eur. Navyše, ak ide o výživné na maloleté dieťa, započítanie nie je možné (§ 76 ods. 2 veta druhá Zákona o rodine).

106. Bezdôvodné obohatenie predstavuje záväzkový právny vzťah, z ktorého pohľadávka vzniká tomu, na úkor koho sa iný bezdôvodne obohatil.

107. Inštitút bezdôvodného obohatenia má subsidiárny charakter. Právny vzťah podľa neho môže byť posúdený iba vtedy, ak nárok nevyplýva z iného zákonného ustanovenia.

108. Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že osobou, na úkor ktorej sa iný bezdôvodne obohatil, je U. Y. (oprávnený subjekt).

109. Žalobkyňa nie je aktívne legitimovaným subjektom v konaní, t. j. osobou, na úkor ktorej sa iný bezdôvodne obohatil, preto súd žalobu ako neopodstatnenú zamietol.

110. Aktívne legitimovaným subjektom (oprávneným subjektom na úkor koho bolo bezdôvodné obohatenie získané) je U. Y., ktorý ale v konaní nevystupuje ako žalobca. Žalovaným uplatnená námietka premlčania, by pritom bola dôvodná (viď bod 88. až 92.) v prípade, ak by ako žalobca v konaní vystupoval U. Y.. Ako to už bolo uvedené, aby bolo možné hovoriť o premlčaní práva, toto by muselo najskôr vzniknúť (v prejednávanej veci vo vzťahu k žalobkyňi). Pre úplnosť súd udáva, že stav, z ktorého bolo jednoznačne zrejmé, že kúpa nebude realizovaná nastal v septembri 2012, kedy sa U. Y. so žalobkyňou rozišiel a od kúpy spoluvlastníckych podielov upustil. Od tohto momentu, by mu začala plynúť subjektívna i objektívna lehota na vrátenie zálohy. V konaní, výsluchom svedka U. Y. bolo pritom preukázané, že pokiaľ ide o U. X., zálohu 2.000,- eur vrátila v septembri 2012 (nie v novembri 2014). S poukazom na tieto zistenia prehlásenie zo dňa 6.5.2016 (č. I. 115) je účelové. Žalobkyňa nepreukázala, že by U. Y. ako oprávnený subjekt na ňu postúpil svoju pohľadávku, a že by z tohto titulu bola aktívne legitimovaným subjektom.

111. Súd tiež posudzoval otázku, či žalovaný je v konaní pasívne legitimovaným subjektom.

112. Zodpovednostný záväzkový vzťah z bezdôvodného obohatenia vzniká podľa zákona iba medzi tým, kto sa bezdôvodne obohatil a tým, na ktorého úkor bezdôvodné obohatenie vzniklo.

113. Povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie získané plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol vzniká podľa zákona tomu, kto ho získal. Tým, kto plnenie získal nie je osoba, ktorá predmet plnenia aktuálne drží, prípadne, ktorá ho skutočne spotrebovala. Osobou povinnou vydať majetkový prospech získaný plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, je výlučne osoba, ktorej plnenie bolo adresované (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4Cdo 46/2009).

114. V prípade, ak by v mesiaci septembri 2012 bola uzavretá kúpna zmluva o prevode vlastníckeho práva k spoluvlastníckemu podielu Y. U., jej zmluvnými stranami by boli U. Y. ako kupujúci a Y. U. ako predávajúci, zastúpený poručníkom (žalovaným). Pre platnosť tohto právneho úkonu, by sa vyžadovalo i schválenie súdom (§ 179, v tom čase platného Občianskeho súdneho poriadku, § 58 Zákona o rodine). Kúpna cena a tiež platba poskytnutá vopred (t. j. pred vznikom práva na zaplatenie konečnej dohodnutej kúpnej ceny), by boli majetkom Y. U.. Žalovaný ako poručník by bol povinný tento majetok, vrátane platby vopred: zálohy 2.000,- eur riadne spravovať v záujme Y. U., ako v tom čase maloletého dieťaťa. Ak by ako poručník porušením povinností vyplývajúcich z funkcie poručníctva spôsobil Y. U. škodu, zodpovedal by mu za ňu podľa ustanovení o všeobecnej zodpovednosti za škodu.

115. Aj keď suma 2.000,- eur bola poukázaná žalovanému (poručníkovi), išlo o peňažné prostriedky adresované Y. U..

116. Povinným subjektom je Y. U., ktorý bezdôvodné obohatenie získal. Záloha (preddavok) 2.000,- eur bola adresovaná jemu (budúcemu predávajúcemu). V konaní však nevystupuje v postavení žalovaného.

117. V konaní nie je podstatné, kto zálohu 2.000,- eur spotreboval (z výsluchu Y. U. zo dňa 7.4.2017 pritom vyplýva, že ju spotreboval on a tiež žalovaný).

118. Súd poukazuje na to, že právo na súdny proces nevyžaduje, aby súd v rozsudku reagoval na každý argument prednesený v konaní. Stačí, aby reagoval na ten argument (argumenty), ktorý je z hľadiska výsledku súdneho rozhodnutia považovaný za rozhodujúci. Pokiaľ ide o výpoveď X. T. v trestnom konaní, listinné dôkazy o nákladoch Y. U. na štúdium na strednej škole, tieto by boli významné v prípade, ak pre rozhodnutie súdu vo veci samej by bolo rozhodujúce, kto plnenie spotreboval.

119. Podľa § 255 ods. 1, ods. 2 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

120. Podľa § 262 ods. 1, ods. 2 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania

rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

121. Žalovaný bol v konaní úspešný, preto mu súd proti žalobkyni priznal právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

122. Po právoplatnosti rozsudku samostatné uznesenie o výške trov vydá súdny úradník.

123. Podľa § 259 Civilného sporového poriadku, ak pri dokazovaní vznikne povinnosť, ktorá je spojená s výdavkami inej osoby, má táto osoba tie isté práva a povinnosti pri ich uplatnení ako svedok.

124. Predkladateľ Civilného sporového poriadku uviedol, že ustanovenie § 259 pokrýva aj potencionálne výdavky štátu.

125. Za analogického použitia § 255 Civilného sporového poriadku, štát má proti žalobcovi právo na náhradu trov v rozsahu 100%.

126. Osobitné uznesenie o výške trov štátu (poplatok zaplatený Slovenskej sporiteľni, a.s. Bratislava za predložené výpisy z účtu) vydá súdny úradník.

127. Podľa § 258 ods. 1 Civilného sporového poriadku, svedkovi môže súd ako svedočné priznať náhradu účelne vynaložených hotových, preukázaných a uplatnených výdavkov spojených s jeho výsluchom.

128. V citovanom ustanovení je upravená otázka, čo a v akej výške sa nahrádza oprávneným osobám.

129. Otázku, kto znáša trovy dôkazov, je potrebné posudzovať v kontexte ustanovenia § 253 a § 262 Civilného sporového poriadku. V zásade prichádzajú do úvahy dve riešenia: a/ trovy dôkazu znáša strana prostredníctvom preddavkovej povinnosti, b/ v prípade absencie preddavku, súd priznáva svedkovi právo na náhradu trov proti niektorej zo strán (postup podľa § 262 Civilného sporového poriadku) a to v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí s tým, že osobitné uznesenie o výške svedočného, vydá súdny úradník.

130. Na pojednávaní dňa 26.7.2016 ako svedkyňa bola vypočutá U. X., ktorá si dňa 4.8.2016 (č. I. 158) uplatnila svedočné (cestovné). Na pojednávanie sa dostavila osobným motorovým vozidlom (č. I. 156) a cestovné si uplatnila vo výške cestovného lístka hromadným dopravným prostriedkom autobusom.

131. Žalobkyňa preddavok na trovy dôkazu nezložila. V konaní nebola úspešná, preto súd svedkyni U. X. proti nej priznal právo na náhradu svedočného v rozsahu 100% (cestovné).

132. Pre priznanie náhrady hotových výdavkov spojených s výsluchom svedka je právne irelevantné, či k výsluchu aj reálne došlo. Rozhodujúca je iba skutočnosť, či v súvislosti s nariadeným výsluchom svedkovi vznikli náklady.

133. Na pojednávanie dňa 26.7.2016 bol predvolaný i svedok U. Y., avšak pred jeho výsluchom bolo pojednávanie odročené.

134. Svedok Milan Dobšovič si uplatnil svedočné - cestovné (č. I. 157).

135. Žalobkyňa preddavok na trovy dôkazu nezložila. V konaní nebola úspešná, preto súd svedkovi Milanovi Dobšovičovi proti nej priznal právo na náhradu svedočného v rozsahu 100% (cestovné).

136. O určení výšky svedočného (§ 75 Spravovacieho a kancelárskeho poriadku pre súdy, § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku) vydá osobitné uznesenie súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prievidza, písomne, v dvoch vyhotoveniach. O odvolaní rozhoduje Krajský súd Trenčín.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), odvolanie musí byť podpísané. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie ďalej možno odôvodniť podľa § 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku.